

AAL-001-001491   Seat No. _____
Second Year B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination
April / May - 2016
Public Administration : Paper - VIII
(Local - Self Government) (Optional - I) (New Course)

Faculty Code : 001
Subject Code : 001491

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

- ૧ M.C.Q. : ૨૦
- (૧) ૭૩મા બંધારણીય સુધારા મુજબ પંચાયતોમાં મહિલા અનામતો કેટલી રાખવાનો આદેશ છે ?
- (A) ૪૦%
(B) ૩૩% થી ઓછી નહીં
(C) ૩૩% થી ઓછી
(D) એકપણ નહીં
- (૨) ૭૩મા બંધારણીય સુધારાનું મહત્વ શું છે ?
- (A) ભારતના બધા જ રાજ્યોમાં પંચાયતોની રચના થઈ.
(B) પંચાયતો ત્રીજા સ્તરની સરકાર બની.
(C) રાજ્ય નાણાપંચની જોગવાઈ થઈ.
(D) ઉપરોક્ત તમામ
- (૩) ગુજરાત પંચાયતી ધારા-૧૯૯૩ મુજબ જિલ્લા પંચાયતમાં સામાજિક ન્યાય સમિતિની રચના કલમ _____ અનુસાર થાય છે.
- (A) કલમ-૧૪૦
(B) કલમ-૧૫૦
(C) કલમ-૧૪૫
(D) કલમ-૧૨૦
- (૪) ગ્રામસભામાં ઓછામાં ઓછી _____ વ્યક્તિઓની હાજરી અનિવાર્ય છે.
- (A) ૫૦
(B) ૪૦
(C) ૧૦૦
(D) ૭૦

- (પ) આદિવાસીઓને વ્યાજે નાણાં ધીરનાર ઉપર નિયંત્રણ _____ મૂકી શકે.
- (A) તલાટી
(B) સરપંચ
(C) ગ્રામસભા
(D) નાણાપંચ
- (દ) તાલુકા પંચાયતની રચના _____ વસ્તી ધરાવતા રાજ્ય માટે મરજિયાત છે.
- (A) પાંચ લાખથી ઓછી
(B) વીસ લાખથી ઓછી
(C) બાર લાખથી ઓછી
(D) પંદર લાખથી ઓછી
- (ઝ) પંચાયતીરાજને મજબૂત કરવા માટે કયા પડકારો છે ?
- (A) પંચાયતના ચૂંટાયેલા પ્રતિનિધિને તાલીમ આપવી
(B) ગ્રામસભાને સક્રિય કરવી
(C) ગામડાની પ્રાથમિક જરૂરિયાતો પૂરી પાડવી
(D) ઉપરના ત્રણેય
- (ટ) ગુજરાતમાં કુલ તાલુકા પંચાયતો _____ છે.
- (A) ૨૫૦
(B) ૧૯૮
(C) ૨૪૮
(D) ૧૧૯
- (ડ) _____ની ભલામણથી કેન્દ્ર સરકારે પંચાયતોને અનુદાન આપવાની શરૂઆત કરી.
- (A) ૧૦મું નાણાપંચ
(B) ૧૨મું નાણાપંચ
(C) વડાપ્રધાન
(D) રાષ્ટ્રપતિ
- (૧૦) પંચાયતોમાં _____ની રચના કરવી ફરજિયાત છે.
- (A) સફાઈ સમિતિ
(B) આરોગ્ય સમિતિ
(C) ખેતીવાડી વિકાસ સમિતિ
(D) સામાજિક ન્યાય સમિતિ

- (૧૧) ૭૩મા બંધારણીય સુધારા અનુસાર સરપંચની ચૂંટણી અંગે _____ જોગવાઈ કરવામાં આવી છે.
- (A) મુખ્યપ્રધાનના આદેશ મુજબ
 (B) રાજ્યપાલના આદેશ મુજબ
 (C) વિધાનસભા કાયદો કરે તે મુજબ
 (D) ઉપરનામાંથી એક પણ નહીં
- (૧૨) ગુજરાત પંચાયતી ધારા-૧૯૯૩ની _____ અનુસાર તાલુકા પંચાયતમાં સામાજિક ન્યાય સમિતિની રચના ફરજિયાત છે.
- (A) કલમ-૧૦૩
 (B) કલમ-૧૨૩
 (C) કલમ-૧૦૫
 (D) કલમ-૧૧૧
- (૧૩) ગ્રામ પંચાયતમાં કેટલા સભ્ય ચૂંટી શકાય ?
- (A) ૧૫,૦૦૦ની વસ્તીએ ૯ અને વધુ ૧૦૦ની વસ્તીએ બે
 (B) ૫,૦૦૦ની વસ્તીએ ૭ અને વધુ ૧૦૦ની વસ્તીએ ત્રણ
 (C) ૪,૦૦૦ની વસ્તીએ ૫ અને વધુ ૧૦૦ની વસ્તીએ બે
 (D) ૩,૦૦૦ની વસ્તીએ ૭ અને વધુ ૧૦૦ની વસ્તીએ બે.
- (૧૪) સામાજિક ન્યાય સમિતિ વિચરતી જાતિ, અનુસૂચિત જનજાતિ અને _____ માટે કાર્ય કરે છે.
- (A) બાળકો
 (B) યુવાનો
 (C) ગામડાના કારીગરો
 (D) વૃદ્ધો
- (૧૫) અનુસૂચિત વિસ્તારોમાં સામાજિક વિકાસના ભંડોળની વપરાશનું પ્રમાણપત્ર _____ આપે છે.
- (A) રાજ્યપાલ
 (B) ગ્રામસભા
 (C) ચીફ ઓફિસર
 (D) ટી.ડી.ઓ.
- (૧૬) ૭૩મો બંધારણીય સુધારો _____ તારીખથી અમલમાં આવ્યો.
- (A) ૧/૭/૧૯૯૩
 (B) ૧/૫/૧૯૯૩
 (C) ૧/૪/૧૯૯૩
 (D) ૧/૬/૧૯૯૩

- (૧૭) બંધારણની ૧૧મી અનુસૂચી હેઠળ _____ ને કાર્યો સોંપાયા છે.
 (A) પંચાયતોને (B) જિલ્લા કલેક્ટરને
 (C) રાજ્યપાલને (D) નગરપાલિકાને
- (૧૮) પંચાયતને અનુદાન આપવાની કામગીરી _____ કરે છે.
 (A) ગ્રામીણબેંક (B) રાજ્ય નાણાપંચ
 (C) સબ-ટ્રેઝરી (D) નાણા મંત્રાલય
- (૧૯) ગુજરાત પંચાયત ધારા - ૧૯૯૩ની કલમ-૯૨ અનુસાર ગ્રામ પંચાયતમાં
 _____ની રચના થાય છે.
 (A) મહિલા મંડળ (B) મજૂર મંડળ
 (C) સખી મંડળ (D) સામાજિક ન્યાય સમિતિ
- (૨૦) ગુજરાતમાં કુલ ગ્રામપંચાયતોની સંખ્યા _____ છે.
 (A) ૧૦,૦૦૦ (B) ૧૩,૯૯૬
 (C) ૧૨,૦૦૦ (D) ૧૩,૭૦૦

- ૨ શહેરી સ્થાનિક સરકારની સમસ્યાઓ. ૧૦
 અથવા
- ૨ જિલ્લા કલેક્ટરની પંચાયતી રાજમાં ભૂમિકા. ૧૦
- ૩ પંચાયતી રાજમાં અધિકારી અને પદાધિકારીના સંબંધો જણાવો. ૧૦
 અથવા
- ૩ જિલ્લા વિકાસ અધિકારીની સત્તાઓ અને કાર્યો જણાવો. ૧૦
- ૪ ટૂંકનોંધ લખો - (બે) ૧૬
 (A) તાલુકા વિકાસ અધિકારી
 અથવા
 (A) ૭૩મો બંધારણીય સુધારો.
 (B) જિલ્લા પંચાયત
 અથવા
 (B) તાલુકા પંચાયત.
- ૫ ટૂંકા ઉત્તરો આપો - (ગમે તે બે) ૧૪
 (૧) નગરપાલિકાનાં કાર્યો
 (૨) ગ્રામ પંચાયત
 (૩) સરપંચ
 (૪) પંચાયતી રાજમાં અનુદાન.

ENGLISH VERSION

Instruction : Figures to the right indicate marks of the question.

- 1 M.C.Q. : 20
- (1) According to 73rd constitutional amendment the provision for women reservation is _____.
- (A) 40%
(B) Not less than 33%
(C) Less than 33%
(D) None of above
- (2) What is the importance of 73rd amendment ?
- (A) Panchayats were formed in all the states of India.
(B) Panchayats became the third layer of government.
(C) State Finance Commission was formed.
(D) All the above
- (3) According to Gujarat Panchayati Act-1993 the formation of district level social justice committee is form the _____ article.
- (A) Article-140
(B) Article-150
(C) Article-145
(D) Article-120
- (4) Minimum _____ persons should be present compulsory in Gram Sabha
- (A) 50
(B) 40
(C) 100
(D) 70
- (5) _____ can control the person who lend money to schedule tribes people.
- (A) Talati
(B) Sarpanch
(C) Gram Sabha
(D) Finance Commission
- (6) Formation of taluka (block) panchayat is not compulsory for those states whose population is _____.
- (A) Less than five lakhs
(B) Less than twenty lakhs
(C) Less than twelve lakhs
(D) Less than fifteen lakhs

- (7) Which challenges for strengthening panchayats ?
(A) To provide training for elected members of panchayat
(B) Dynamic the Gramsabhas
(C) To fulfill the primary needs of village
(D) All the above three
- (8) Total taluka (block) panchayats in Gujarat are _____.
(A) 250
(B) 198
(C) 248
(D) 119
- (9) On the recommendation of _____ central government started grants to panchayats.
(A) 10th Finance Commission
(B) 12th Finance Commission
(C) Prime Minister
(D) President
- (10) In panchayats _____ formation is compulsory.
(A) Safai Committee
(B) Health Committee
(C) Agriculture Development Committee
(D) Social Justice Committee
- (11) According 73rd constitutional amendment the provision for election of Sarpanch is _____.
(A) According Chief Minister's order
(B) According Governor's order
(C) According Assembly's law
(D) None of above
- (12) According Gujarat Panchayat Act-1993 in taluka panchayat the social justice committee is compulsory, the article stands for it _____.
(A) Article-103
(B) Article-123
(C) Article-105
(D) Article-111

- (13) How many members can elect in Gram panchayat ?
(A) Population upto 15,000 – 9 members and more 100 - 2
(B) Population upto 5,000 – 7 members and more 100 - 3
(C) Population upto 4,000 – 5 members and more 100 - 2
(D) Population upto 3,000 – 7 members and more 100 - 2
- (14) Social Justice Committee works for scheduled tribe, scheduled caste and _____.
(A) Children
(B) Youths
(C) Village workers
(D) Old age people
- (15) In the area of schedules _____ can certify the use of social development fund.
(A) Governor
(B) Gram Sabha
(C) Chief Officer
(D) T.D.O.
- (16) 73rd Constitutional amendment imply from the date _____.
(A) 1/7/1993
(B) 1/5/1993
(C) 1/4/1993
(D) 1/6/1993
- (17) Under the 11 list of Constitution _____ gets the functions.
(A) Panchayat
(B) District Collector
(C) Governor
(D) Municipality
- (18) _____ gives grants to Panchayats.
(A) Gramin Bank
(B) State Finance Commission
(C) Sub-Treasury
(D) Finance Ministry
- (19) Gujarat Panchayat Act-1993, Article-92 stands for _____ in gram panchayat.
(A) Women Union
(B) Labour Union
(C) Sakhimandal
(D) Social Justice Committee

- (20) Total gram panchayats in Gujarat are _____.
- (A) 10,000
  - (B) 13,996
  - (C) 12,000
  - (D) 13,700

2 Discuss the urban local government's problems. 10

OR

2 The role of district collector in panchayati raj. 10

3 Relations between officials and non officials in panchayati raj. 10

OR

3 Discuss the powers and functions of district development officer. 10

4 Write short note : (two) 16

(a) Taluka Development Officer

OR

(a) 73rd Constitutional amendment.

(b) District Panchayat

OR

(b) Taluka Panchayat.

5 Write short answers : (any two) 14

(1) Functions of municipality

(2) Gram Panchayat

(3) Sarpanch

(4) Grant-in-aid in Panchayati Raj.

_____